

var Stykken sunken ned til at være mellem 12 og 1,300 og Følgen deraf er, at i Stedet for at komme til at arbejde i 4 Dage, kom enhver Mand til at arbejde 8 Dage, hvilke tages fra hans Uddannelsesid. Det er dette Hensyn, som for mig har været det Afgjørende. Hvis de Herrer havde bevilget, hvad Krigsministeren havde forlangt, havde bevilget Indfølbelse af Militærarbejdere, havde jeg ikke fundet mig foranlediget til at stille noget Vædringsforslag, thi de Lovl. jeg havde om Indførbefrænkningen af Blegdamsfælleben, og at den vilde blive for lille, havde jeg fundet Leilighed til at udtale ved 2den Behandling, men jeg finder mig foranlediget til at udtale mig nu, idet jeg i det Mindste fra mit Standpunkt ønsker at gjøre gjældende, at saa længe vi ikke komme til Herlovens Revision, forekommer det mig at være Pligt at bidrage til at arbejde imod, at der gjøres Noget, hvorved Uddannelsen paa den ene eller den anden Maade bliver formindsket. Det er derfor, jeg har tilladt mig at stille Forslaget, idet jeg paa samme Tid skal tilføie, at jeg betragter dette Forslag som hørende ind under det neutrale Omraade, som det erede Medlem for Præs. Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) omtalte i Gaar. Jeg skal idvrigt fuldstændig følge, hvad der blev udtalt af ham med Hensyn til de Vædringsforslag, der ere stillede af Udvalget og Udvalgets Flertal. Om Forslaget med Hensyn til Fælledens Omdannelse skulde kunne betragtes med samme milde Dine som de andre neutrale Spørgsmaal, og muligvis give Anledning til en Forandring, skal jeg henstille til erede Medlemmer.

Væjer: Nagtet jeg i et væsentligt Punkt er enig med det erede Medlem for Sørs Amts 1ste Valgkreds (Zahle), maa jeg dog væge mig imod at være kommen til min Betragtning ad samme Vei som han. Jeg skal derfor ikke følge ham ind paa en Sammenligning f. Ex. af, hvad der er mest værd, enten de gamle nordiske Sagaer eller Danmarks Flaade; det erede Medlem kender vist min store Høiagtelse og Kjærlighed til de gamle Sagaer, men jeg vil ikke tillade mig at gjøre en saadan Sammenligning, det vilde være, som Boul Møller har sagt, at spørge om, hvad der er høiest, et Tordenstrald eller en Poppel. — Inden jeg omtaler de Vædringsforslag, hvorom jeg ønsker at udtale mig, nemlig Forslagene under 47, 48, 51 og 52, maa det være mig tilladt at gjøre nogle mere almindelige Bemærkninger, som ere nødvendige for at klare min Stilling til hele den foreliggende Sag. Der gaar efter min Opfattelse to Hovedstrømninger gennem Thinget ved denne Forhandling. I Følge den ene Hovedstrømning er der et overordentlig levende Ønske om at faae en regelmæssig Finantslov, og jeg kan ikke Andet end sympathisere med denne Retning, men jeg ønsker dog ikke denne regel-

mæssige Finantslov for enhver Pris. Man kan købe Guld for dyrt, og hvis der derved skulde ske saadanne Indrømmelser, at det derved kan siges, at man gaar væsentlig tilbage fra et Standpunkt, som efter min Mening bør holdes, vil jeg ikke være med dertil. Der har tidligere en Gang, jeg huffer ikke af hvem, været brugt det Billede, at det nyttede ikke at dukke sig for Riset, det var der dog alligevel. Jeg vil derfor bestemt udtale, at naar jeg stemmer for en eller anden Bevilling, som gaar i Retning af denne Hovedstrømning, er det ikke af noget saadant Hensyn, men fordi jeg af Realitetsgrunde finder Bevillingen i og for sig rigtig. Den anden Hovedstrømning gaar efter min Mening til den modsatte Yderlighed; det er saa langt fra, at den ønsker, at der skal komme et Udbytte, et væsentligt Resultat ud af disse Forhandlinger, at den tværtimod snarere kan siges at ønske det Modsatte. Der kan vel ogsaa der være et eller andet Forslag, som man under andre Omstændigheder vilde stemme for, men ikke under den nuværende politiske Stilling. Jeg tror, det er en Feil at tage saadanne Hensyn; jeg tror, at saaledes som Stillingen er, bør man se paa hvert enkelt Forslag for sig og stemme alene af Realitetshensyn. Lad der da komme, hvad der vil! Kommer der da, hvad man kalder „uregelmæssige Tilstande“, kan det kun gaae det Maa, som jeg og mine Meningsfæller ønske, men ikke i modsat Fald. I begge Tilfælde bærer Regjeringen naturligvis det juridiske Ansvar, men det kan ikke negtes, der kan ogsaa komme Tilfælde, hvor et moralsk Ansvar falder paa Rigsdagen, og derfor skjelner jeg bestemt imellem, om uregelmæssige Tilstande fremkomme derved, at man har stemt af Realitetshensyn eller af andre Hensyn. Idet jeg siger dette, maa jeg dog strax udtrykkelig tilføie, at jeg erkjender, at der virkelig gives Tilfælde, hvor man skal stemme „bortset fra Sagens Realitet“, for at blive ved et tidligere brugt Udtryk. Vi vide jo Alle, vi kunne i alt Fald huske det, om det end ligger adskillige Aar tilbage, at der var en Tid, hvor der ogsaa her i Danmark var Noget, som kaldtes for „at opstille Kabinetsspørgsmaal;“ det ere vi komne ud over i den senere Tid, men jeg haaber, at det vil komme igjen, og i saadanne Tilfælde maa man kunne stemme „bortset fra Sagens Realitet“. Ligeledes kan man stemme „bortset fra Sagens Realitet“ af Hensyn til de Meningsfæller, med hvem man samvirker, og derved, uden iøvrigt at opgive sine Hovedprinciper, dog modificere dem. — Efter denne indledende Udtalelse skal jeg gaa over til de foreliggende Forslag. Jeg kan stemme for alle de Forslag paa § 26, som ikke efter min Mening foregribe en ny Forvarsplan. Det vil erindres, at ved Finantslovens 2den Behandling udtalte Udvalgets daværende Flertal, som er et andet Flertal, end det nuværende, at Regjeringen syntes at ville